

Bijbelstudie

Frans van Velzen

Een volwassen kind van God

Efeziërs 4:1-16

INHOUD

Stille tijd	2
Elkaar verdragen uit liefde	2
De eenheid van de Geest bewaren	3
Bijdragen tot de groei van de gemeente	3
Volwassen kind van God zijn	4
Kringstudie 7	6
Verkenning van de tekst	6
Thematiek en structuur	6
Korte uitleg	6
Boodschap en actualiteit	7
Voorbeelden en verhalen	7
Aanwijzingen voor de kringleider	7
Ijsbreker	7
Inleiding	7
Kringgesprek	8
Afsluiting	8

Stille tijd

tussen kringstudie 6 en 7

1

*Ik, die gevangen zit omwille van de Heer,
vraag u dan ook dringend
de weg te gaan die past bij de roeping die u hebt ontvangen:
wees steeds bescheiden, zachtmoedig en geduldig,
en verdraag elkaar uit liefde.
(Efeziërs 4:1-2)*

Elkaar verdragen uit liefde

Elkaar verdragen. Dat valt vaak niet mee! Zolang het om je vrienden gaat wel. Maar binnen de gemeente van Christus lang niet altijd. 'Die en die altijd met haar negatief kritische opmerkingen.' Of die dominee die zelf vindt dat hij zo mooi kan preken, maar er zo bar weinig van in praktijk brengt.

Zeker tegenwoordig hebben we de neiging wie je niet aanstaan dan maar te negeren. En vooral om te gaan met mensen die je fijn vindt. Maar in de kerk zijn we als broeders en zusters aan elkaar gegeven, of je ze nu lastig vindt of niet.

Paulus weet dat. Daarom roept hij op elkaar te dulden, het met elkaar uit te houden. Juist als die ander zo anders is, er anders over denkt, zo lastig is. En om te voorkomen dat je het met frisse tegenzin doet, wijst Paulus nog op de bron voor verdraagzaamheid: de liefde.

Een onmogelijke opdracht? Als het van jezelf afhangt wel. Maar de Geest wil dit graag in je leven bewerkstelligen. De Geest van Christus, die jou en mij uit liefde verdragen heeft. Die onze zonde gedragen heeft. Die zijn lijden vrijwillig ondergaan heeft – voor ons!

a) Onderdeel 1

- Bedenk voor jezelf eens wat jou hindert om medegemeenteleden te verdragen. Waar zit 'm dat op vast?
- Bid eens voor gemeenteleden met wie je moeite hebt.

b) Onderdeel 2

- Wat zou je helpen om het beter met anderen uit te houden? Wat zou daarvoor bij jou moeten veranderen?
- Vraag God of hij je op dit punt door zijn Geest wil vernieuwen.

c) Onderdeel 3

- Ga eens voor jezelf na wat het voor Jezus concreet betekend heeft om ons te verdragen.
- Bedank Jezus eens heel hartelijk voor wat hij ook voor jou heeft overgehald.

2

*Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede
de eenheid te bewaren die de Geest u geeft:
één lichaam en één geest,
zoals u één hoop hebt op grond van uw roeping,
één Heer, één geloof, één doop,
één God en Vader van allen,
die boven allen, door allen en in allen is.
(Efeziërs 4:3-6)*

De eenheid van de Geest bewaren

Eenheid bewaren. Dat valt vaak niet mee! Ja, ik weet het, zo begon ik het vorige stukje ook al. Maar opnieuw is dit waar.

Wanneer is er eigenlijk eenheid in je gemeente? Als we het allemaal met elkaar eens zijn? Als we allemaal op dezelfde manier ons kleden en gedragen? Als we het gezellig en leuk hebben met elkaar? Mijn indruk is dat we het vaak in die richting zoeken.

Ronduit verrassend vind ik wat Paulus hierover schrijft. In vers 4-6 werkt hij uit waarin de eenheid van de gemeente verankerd is. Geen stom woord erover of we het met elkaar kunnen vinden of niet! Waarop is onze eenheid dan gebaseerd? Op onze drie-enige God: één Geest (wat mij betreft met hoofdletter, in tegenstelling tot de Nieuwe Bijbelvertaling!), één Heer (Jezus), één God en Vader van allen. En op wat hij ons geeft: één lichaam (gemeente), één hoop, één geloof en één doop.

Paulus roept dan ook op 'de eenheid te bewaren *die de Geest u geeft*' (vers 3). Als gemeente één je één. Zorg ervoor dat je die eenheid niet kwijtraakt, maar instandhoudt!

a) Onderdeel 1

- Hoe zit het met de eenheid in jouw gemeente?
- Dank voor en/of bid om eenheid in jouw gemeente.

b) Onderdeel 2

- Paulus fundeert de eenheid van de gemeente op God zelf en zijn geschenken aan ons, in plaats van op onze onderlinge verhoudingen. Hoe zou dat in de praktijk de eenheid van je gemeente kunnen bevorderen?
- Dank God dat hij ons als broeders en zusters aan elkaar heeft gegeven.

c) Onderdeel 3

- Hoe zou jij je kunnen inspannen om de eenheid in je gemeente te bewaren?
- Vraag God om liefde voor je gemeente.

3

*En hij is het die apostelen heeft aangesteld,
en profeten, evangelieverkondigers, herders en leraren,
om de heiligen toe te rusten voor het werk in zijn dienst.
Zo wordt het lichaam van Christus opgebouwd. (...)
Ieder deel draagt naar vermogen bij tot de groei van het lichaam,
dat zo zichzelf opbouwt door de liefde.
(Efeziërs 4:11-12 + 16b)*

Bijdragen tot de groei van de gemeente

Scheefgroei is het. In veel gemeenten zetten voorganger en ambtsdragers zich enorm in, terwijl veel andere gemeenteleden weinig of niets doen (de vele goede niet te na gesproken!). Een scheefgroei die echte groei in de weg staat. De laatste tijd staat leiderschap nogal centraal. Ik ben wel eens bang dat het deze scheefgroei eerder bevordert dan tegengaat.

Terwijl Paulus er hier zo duidelijk over is. Waarom zijn er ambtsdragers (zo vat ik apostelen e.d. gemakshalve maar op)? 'Om de heiligen toe te rusten' (vers 12).

Ambtsdragers trainen gemeenteleden. Ze bereiden hen voor. Waarop eigenlijk? 'Voor het werk in zijn dienst' (vers 12). Met het oog dáárop is er leiding in de gemeente nodig. Niet om zelf al het werk te doen, maar alle gelovigen daarvoor in te schakelen. Dan, zoals

Paulus concludeert in vers 16, draagt ieder zijn steentje bij aan de groei van de gemeente. En zo vindt er gemeenteopbouw plaats. Gemeentelid zijn betekent dus niet achterover leunen, hooguit naar de kerk gaan, financieel je bijdrage leveren. In sommige kerken heet dat al 'actieve leden'. Maar God verwacht meer dan dat. Dat je actief bent, je gaven inzet. Daar verlangt hij naar!

a) Onderdeel 1

- Paulus geeft aan dat de ambten er zijn om je als gelovige toe te rusten. In welke mate ben jij toegerust voor werk in Gods dienst? Op welk vlak zou je nog toegerust willen worden? Hoe en waar zou dat kunnen?
- Wijd je aan God toe door je beschikbaar te stellen voor toerusting.

b) Onderdeel 2

- Voor alle gemeenteleden is er werk in dienst van God en zijn gemeente. Op welke manier(en) ben je actief in de gemeente? Oftewel: hoe draag jij naar vermogen bij tot de groei van het lichaam?
- Dank God voor de gaven die hij je gegeven heeft. Vraag hem dat je die ook zult ontdekken en inzetten.

c) Onderdeel 3

- De inzet van ambtsdragers en andere gelovigen dient uiteindelijk de opbouw van het Christus' lichaam, zijn gemeente. Hoe functioneert dat in jouw gemeente? Hoe zou je dat kunnen bevorderen?
- Dank God voor je gemeente en bid hem om zijn Geest van liefde (vergelijk het slot van vers 16!), dat daardoor de gemeente opgebouwd mag worden!

4

*Totdat wij allen samen
door ons geloof en door onze kennis van de Zoon van God
een eenheid vormen,
de eenheid van de volmaakte mens,
van de tot volle wasdom gekomen volheid van Christus.
Dan zijn we geen onmondige kinderen meer
die stuurloos ronddobberen en met elke wind meewaaien,
met wat er maar verkondigd wordt
door mensen die tot alles in staat zijn
wanneer ze anderen listig en doortrapt op een dwaalspoor willen brengen.
Dan zullen we,
door ons aan de waarheid te houden en elkaar lief te hebben,
samen volledig toe groeien naar hem die het hoofd is: Christus.
(Efeziërs 4:13-15)*

Volwassen kind van God zijn

'Later als ik groot ben... dan blijf ik de hele avond op!' Zo dacht ik nogal eens, als ik voor mijn gevoel weer zo vroeg naar bed moest. (Nu ben ik vaak blij dat ik onder de wol mag kruipen!) Je wilt zo snel mogelijk volwassen worden, zelf bepalen wat je doet en wat niet. Als vader vind ik nu dat het erg snel gaat. Maar je werkt er ook wel naar toe, dat je kind zelfstandig leert worden.

Zo verlangt onze hemelse Vader ook naar volwassen kinderen. Wacht even, als gelovige moet je juist toch worden als een kind? Klopt, hij wil dat je je aan hem toevertrouwt. En dat je uiteraard contact met hem houdt. Als volwassen kinderen geen contact meer hebben met hun ouders, is er iets mis gegaan.

Je moet onderscheid maken tussen kind als nog niet volwassene, in een jonge leeftijdsfase en kind als afstammeling van zijn vader en moeder. Dat laatste blijf je als volwassene, het eerste niet. Als kind van God blijf je altijd leven in relatie met hem. Maar God verlangt er wel naar dat je daarin op een bepaalde manier volwassen wordt. Dat je hem gelooft en vertrouwt uit jezelf, hem van harte en vrijwillig dient, je gaven met verantwoordelijkheidsgevoel inzet. En dat je niet meer zo vatbaar bent voor verleidingen en verkeerde denkbeelden. Dat je rotsvast hem blijft vertrouwen.

a) Onderdeel 1

- Welke kenmerken heeft volwassen geestelijk leven volgens deze verzen? Wat is daarvan te vinden in je eigen leven?
- Vraag God om groei tot geestelijke volwassenheid.

b) Onderdeel 2

- Volwassen gelovigen zijn 'geen onmondige kinderen meer' (vers 14). Aan welke concrete denkbeelden van nu kun je denken bij wat er verder in vers 14 staat?
- Bid God om zijn Geest om onderscheid te maken tussen goede en verkeerde denkbeelden.

c) Onderdeel 3

- Overdenk eens het recept dat Paulus in vers 15 aanreikt voor geestelijke groei: je aan de waarheid houden en elkaar liefhebben. (In de praktijk is het spannend om deze twee tegelijk te doen!)
- Dank God ervoor dat het mogelijk is om volledig toe te groeien naar Christus!

Kringstudie 7

Efeziërs 4:1-16

Verkenning van de tekst

Thematiek en structuur

In hoofdstuk 4 begint de tweede helft van de brief. Paulus geeft hierin aanwijzingen voor hoe het leven als christen er concreet uitziet. In dit eerste gedeelte daarvan komen achtereenvolgens drie thema's aan de orde: één zijn, gaven en opbouw. Met name de laatste twee bouwen op elkaar voort: gaven hebben een functie in de opbouw van de gemeente. Alledrie staan overigens in het kader van hoe we gemeente van Christus zijn. Deze drie thema's bepalen ook de structuur van dit gedeelte:

- vers 1-6: eenheid van de gemeente;
- vers 7-11: Christus' gaven aan de gemeente;
- vers 12-16: opbouw van de gemeente.

Korte uitleg

vers 1-6: eenheid van de gemeente

Paulus roept hier op te leven op een manier die past bij je christen zijn: bescheiden en verdraagzaam (vers 1-2). Dit ademt een sfeer van elkaar aanvaarden zoals je bent en elkaar de ruimte geven om anders te zijn.

Blijkbaar krijg je op die manier meer eenheid dan door als gemeente elkaar een strak keurslijf aan te meten. Want Paulus voegt eraantoe dat het doel hiervan is het bewaren van de eenheid van de gemeente (vers 3-6). Let erop dat Paulus die eenheid niet erop baseert of je het goed met elkaar kunt vinden. Nee, onze eenheid is verankerd in onze drie-enige God en in wat hij geeft.

vers 7-11: Christus' gaven aan de gemeente

De eenheid van de gemeente houdt echter niet één pot nat in. Gemeenteleden krijgen verschillende gaven (vers 7). Paulus haalt hierbij Psalm 68,19 aan (vers 8), en past dat toe (vers 9-10) op een voor ons moeilijk te volgen manier. In ieder geval blijkt Christus, afgedaald in het dodenrijk en opgegaan naar de hemel, alles te vervullen (vers 10). Dat wil vermoedelijk zeggen dat hij overal aanwezig is en macht heeft. Die machtige Heer deelt gaven uit aan zijn gemeente. In vers 11 noemt Paulus concrete voorbeelden van die gaven. Wij zouden die 'ambten' noemen.

vers 12-16: opbouw van de gemeente

Zoals gezegd borduurt dit onderdeel geheel voort op vers 7-11. Wat is de rol van de apostelen e.d. (vers 11)? Dat wordt vooral in vers 12 en 16 benoemd: de toerusting van de gemeenteleden. (Vermoedelijk worden de apostelen e.d. in vers 16 vergeleken met gewrichtsbanden, die het lichaam [de gemeente] bij elkaar houden.) Met deze toerusting wordt beoogd dat de gemeenteleden hun taak vervullen in dienst van Christus. Einddoel hiervan is de opbouw van de gemeente.

In de tussengelegen verzen, 13-15, wordt dit geduid als het volwassen functioneren als gelovigen. Je bent een kind van God, maar hij beoogt wel dat je een volwassen kind wordt. Wat dat inhoudt vind je vooral in vers 13 en 15 positief verwoordt. Vers 14 geeft meer aan hoe je dan niet meer bent.

Boodschap en actualiteit

Volgens mij moet je in dit geval met twee woorden spreken.

Van vers 1-6 is de boodschap vooral: leef als christen op de manier van onze ene Heer, Jezus Christus: bescheiden, verdraagzaam (in liefde!) en in eenheid.

In vers 7-16 staat de rol van leidinggevend in de gemeente centraal: zij dienen de gemeenteleden (door stimuleren en begeleiden). Die verrichten het eigenlijke werk. Zo wordt een gemeente volwassen (samen en ieder persoonlijk).

Aan beide is in onze tijd, met zijn kerkelijke onenigheid (en dat terwijl de kerk almaar kleiner wordt!), schreeuwend behoefte!

Voorbeelden en verhalen

Volwassen christen zijn brengt met zich mee dat je (toegerust en gesteund door de leiders!) je steentje bijdraagt aan het leven als gelovige in deze wereld en in de gemeente van Christus. Met twee beelden kun je het verschil verduidelijken tussen wel of niet zo actief betrokken zijn (ontleend aan de Emmaüs-cursus).

De gemeente van Christus lijkt in de praktijk nogal eens op een georganiseerde busreis. De passagiers (gemeenteleden) leunen achterover en kijken wat om zich heen. De voorganger zit achter het stuur en bepaalt grotendeels de koers. Ook als de bus bij een bezienswaardigheid stopt, is hij degene die de mensen op sleeptouw neemt en inlicht over wat ze nu eigenlijk zien.

Maar je kunt de gemeente beter vergelijken met een voetbalelftal. Ieder heeft zijn eigen gaven en speelt daarom op een bepaalde plaats in het team. De voorganger voetbalt wel mee, als aanvoerder waarschijnlijk. Maar hij kan niet zonder tien anderen! Ook is in dit beeld nodig dat je samen traint (toegerust wordt). Anders win je nooit...

Aanwijzingen voor de kringleider

IJsbreker

Kabinet Balkenende IV is van start gegaan. Opvallend is naast CDA en PvdA de deelname van de ChristenUnie als regeringspartij. Bij velen van ons wekt dat hoop. Keert ons land en volk hiermee weer wat terug naar zijn christelijke *roots*? Kunnen abortus en euthanasie, koopzondagen en homohuwelijken worden teruggedraaid? Of heeft zo'n klein partijtje als de CU uiteindelijk weinig in de melk te brokkelen?

Religie lijkt overigens samenleving breed weer meer in te komen. In ieder geval bespreekbaar te zijn. Meestal trouwens niet zo christelijk meer van aard. Het christendom wordt met de jaren 50 geassocieerd: spruitjeslucht, achterhaald, ouderwets, bekrompen. Toen regeringsdeelname van de ChristenUnie in zicht kwam, interviewde het NOS-journaal Spakenburger dames in klederdracht. Dat.

Neem even de tijd om hierover met elkaar in gesprek te gaan:

-Wat verwacht je van de deelname van de CU aan de regering voor het christelijk gehalte van onze samenleving?

-Waar zouden wat dat betreft de prioriteiten moeten liggen?

Inleiding

Paulus heeft tot nu toe in zijn brief Gods kijk op de gemeente aangegeven. In hoofdstuk 4 gaat hij over op wat dat betekent voor de praktijk van het gemeente zijn.

Wat houdt het in om christen te zijn? Toen, voor de pas ontstane gemeente van Christus, een prangende vraag. Waarin onderscheiden zij zich van joden en heidenen? Des te spannender, gezien de uiteenlopende achtergrond van christenen met een heidense en met een joodse achtergrond.

Ook voor ons nu een heel belangrijke vraag. Waarin verschilt ons leven als christen van dat van niet-christenen in onze samenleving? Zeker nu we een steeds kleinere minderheid worden in een steeds minder christelijke samenleving.

Kringgesprek

opmerking vooraf

Vers 1-16 is een behoorlijk lang gedeelte voor een kringavond. Daarom zou ik het bijbelgedeelte voor het kringgesprek op z'n minst in drieën knippen, zoals hierboven aangegeven (zie 'korte uitleg').

Om het overzichtelijk te houden, zou je ervoor kunnen kiezen om slechts 1 of 2 gedeeltes hiervan te behandelen. Of om er nog een avond aan te besteden...

Hieronder vind je gespreksvragen bij de drie onderdelen.

vers 1-6: eenheid van de gemeente

-Waarop baseert Paulus hier nu precies de eenheid van de gemeente? (En waarop dus niet?!). [Zie vers 4-6.]

-Tot welke houding roept hij daarom op (om die eenheid te bewaren!)? [Zie vers 1-3.]

-Wat hindert ons/jou in de praktijk om zo in je gemeente met elkaar om te gaan?

-Hoe zou je die hindernissen kunnen wegwerken?

-Wat bevordert voor ons/jou om wél zo in je gemeente met elkaar om te gaan?

vers 7-11: Christus' gaven aan de gemeente

NB Probeer bij dit gedeelte niet te verzanden in 'wat staat hier nu precies'. Als je daar niet uitkomt, loop je nl. het gevaar dat dit onderdeel helemaal niet uit de verf komt.

-Paulus gaat hier in op de diversiteit van Christus' gaven aan zijn gemeente (vers 7). Hoe verhoudt zich dat volgens dit gedeelte tot zijn eerdere benadrukking van de eenheid van de gemeente (vers 4-6)?

-Om welke gaven van Christus gaat het hier concreet? [Zie vers 11.]

-In welke van de gaven, zoals in vers 11 genoemd, herken je jezelf het meest?

vers 12-16: opbouw van de gemeente

-De gemeente is principieel één (vers 1-6), maar er is wel verscheidenheid qua gaven (vers 7-11). Wat zeggen vers 12 en 16 over de bedoeling van de gaven (zo je wilt: ambten of bedieningen)?

-Wat betekent dit voor het functioneren van oudsten, diakenen en voorgangers?

-En wat zegt dit over hoe andere gemeenteleden zichzelf zien en zich inzetten?

-Wat versta je onder 'volwassenheid in het geloof' (zie vers 13-15)?

-Wat betekent dat voor je persoonlijke (geloofs)leven?

-Hoe wordt volgens deze verzen de gemeente dus opgebouwd?

Afsluiting

Je kunt de bijeenkomst afronden door het beeld te gebruiken van de gemeente als georganiseerde busreis resp. voetbalelftal (zie boven bij 'voorbeelden en verhalen').